

Dramatúrgia i Guió Cinematogràfic

2013/2014

Codi: 103066

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OT	3	2

Professor de contacte

Nom: Carmen Avalos del Pino

Correu electrònic: MariaDelCarmen.Avalos@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

- Conèixer i entendre els conceptes teòrics fonamentals de la Dramatúrgia per la creació de guions cinematogràfics
- Analitzar críticament productes dramàtics, especialment cinematogràfics, des de la seva perspectiva narrativa
- Relacionar i aplicar els conceptes teòrics i tècnics en la creació de guions cinematogràfics de ficció.

Competències

Comunicació Audiovisual

- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Aplicar les habilitats narratives i expositives específiques dels continguts audiovisuals.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis teòrics per incrementar l'efectivitat de les narratives audiovisuals.
2. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
3. Conèixer les formes narratives i dramàtiques d'altres mitjans per adaptar-les a la narració audiovisual.

4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
6. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
9. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
10. Desenvolupar una sensibilitat estètica per a la creació de productes audiovisuals.
11. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
12. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
13. Gestionar el temps de manera adequada.
14. Idear, planificar i desenvolupar qualsevol projecte de comunicació.
15. Promoure innovacions en la confecció de narratives audiovisuals.
16. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1.- La realitat com a recurs dramàtic

- Fonamentació de la idea i treball d'investigació
- El guió, temps de reflexió: ritme, so, color, moviments, distàncies
- Conflicte i acció

2.- Noves formes narratives

- Dramatúrgia i guió en un context de convergència mediàtica, audiències/usuaris participatius i coneixement col·lectiu
- Narratives transmedia
- Narració interactiva

3.- Disseny de l'escena cinematogràfica

- La reflexió escenogràfica com a nucli de la construcció dramàtica del cinema
- Plantejament, nus, desenllaç
- Escenes, sub-escenes i escenes paral·leles

4- Disseny de La seqüència cinematogràfica

- Concepte i característiques de la seqüència
- L'espai de la narració en front de l'espai del drama
- El temps en el cinema
- La gestió del temps escènic i del temps seqüencial
- El temps intern i el temps extern
- Concepte de ritme i melodia cinematogràfics
- Del pla escena al pla seqüència

5.- Estructura

- Les etapes del viatge del heroi

- Clàssica; lineal; serpentejant; espiral; ramificada; explosiva

6.- Construcció dels Personatges

- Construcció interna dels personatges (motivacions, intencions)
- Múltiple construcció d'un personatge
- Personatges col·lectius
- Funcionalitat personatges principals i secundaris
- Personatges antagonistes

7.- Diàlegs

- Funcions pragmàtiques i poètiques
- Sense paraules
- Pensament, paraules, acció.

8.- Del Guió Literari al Guió Tècnic

- La lectura cinematogràfica del text: tècniques de l'adaptació i l'ús del guió
- Formats, plantilles i documents
- Estructura del temps i de l'espai
- Organització espacial-temporal de l'acció dramàtica
- Datació
- Temps intern i temps extern
- Temps no lineal
- Flashbacks i Flashforwards
- Dins de camp/Fora de camp
- La càmera com a vertebradora de l'espai filmic
- L'el·lipsi com a fonament del relat cinematogràfic
- La importància dramàtica, metafòrica i narrativa dels escenaris

Metodologia

Dramatúrgia i Guió Cinematogràfic és assignatura teòrica amb pràctiques de laboratori (TPL). Els objectius s'assoliran mitjançant classes teòriques, seminaris i activitats pràctiques. Les classes teòriques s'estructuren sobre la base de múltiples fragments audiovisuals.

Cada seminari tractarà d'un tema específic i es demanaran lectures i visionats previs.

Les pràctiques es treballaran a l'aula i consisteixen en la generació d'un guió i guió tècnic tenint en compte els àmbits professionals als quals van dirigits.

Les tutories són imprescindibles pel seguiment dels projectes objecte d'avaluació.

Les activitats autònomes de l'alumnat són igualment imprescindibles per aconseguir els objectius d'aprenentatge

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	15	0,6	1, 2, 3, 6, 10, 16
Pràctiques	22,5	0,9	1, 2, 5, 6, 8, 9, 12, 14, 15, 16
Seminaris	15	0,6	2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	2, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 14
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, anàlisi i síntesi de textos escrits o audiovisuals	37,5	1,5	1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 12, 13, 16
Realització de treballs	45	1,8	1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16

Avaluació

Els criteris d'avaluació estan relacionats amb els resultats d'aprenentatge així com amb els indicadors de qualitat específics que es determinaran oportunament per a cada evidència avaluable.

Cal aprovar cadascuna de les activitats avaluables per a aprovar l'assignatura

Les darreres tres setmanes del curs es dedicaran a activitats de reavaluació, a les quals es podran acollir els estudiants que compleixin les següents condicions:

- Que no tinguin més de dues absències a les classes teòriques ni més de tres absències a la resta d'activitats dirigides (visionats, seminaris o pràctiques)
- Que hagin obtingut una nota entre 4,5 i 4,9 a l'examen teòric.
- El projecte final de grup no es pot recuperar.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	20%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 16
Intervenció i participació als seminaris	20%	1,5	0,06	1, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16
Projecte final	50%	2,5	0,1	1, 2, 3, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Pràctiques i desenvolupament del projecte	10%	1,5	0,06	1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16

Bibliografia

Bàsica

ALONSO DE SANTOS, J. L. (1998) La escritura dramática. Madrid, Castalia.

BOBES NAVES, M.C. (1991) Semiología de la obra dramática. Madrid. Taurus.

BOBES NAVES, M.C. et al. (1997) Teoría del teatro. Madrid, Arco Libros.

CHION, M. (2009) Cómo se escribe un guión. Madrid. Cátedra.

EGRI, L. (1960) The Art of Dramatic Writing: its basis in the creative interpretation of human. New York. Simon & Schuster.

LAVANDIER, YVES (1994): La dramaturgia. Los mecanismos del relato: cine, teatro, ópera, radio, televisión, cómic. Ediciones Internacionales Madrid, 2003.

LOPEZ IZQUIERDO, Javier (2009) Teoría del guión cinematográfico. Lectura y escritura. Ed Síntesis, Madrid 2009. Tema 2 sobre Retórica del guión. Pp 29-53

MACÍAS, J. (2003) 24 palabras por segundo: cómo escribir un guión de cine. Instituto Oficial de Radio y Televisión (IORTV), Madrid, 2003.

MC KEE, R. (2002) El Guión: sustancia, estructura, estilo y principios de la escritura de guiones; traducción: Jessica Lockhart. Ed Alba, Barcelona.

NEUTRES Jérôme (Ed) (1997) El Objeto invisible: escritos sobre arte, literatura y teatro / Jean Genet 1910-1986; traducción de Manuel Serrat Crespo. Barcelona. Thassàlia,

PROPP, V. (1971) Morfología del cuento. Madrid. Fundamentos.

TUBAU, Daniel (2007) Las paradojas del guionista. Reglas y excepciones en la práctica del guión. Ed. Alba, Barcelona.

VOGLER, C. (2002) El viaje del escritor. Las estructuras míticas para escritores, guionistas, dramaturgos y novelistas. Ediciones Robinbook, Barcelona.

Complementària

BALLÓ J. y PÉREZ X. (1995) La semilla inmortal. Los argumentos universales en el cine. Ed Anagrama, Barcelona, 1995.

BOBES NAVES, M.C. (2001) Semiótica de la escena: análisis comparativo de los espacios dramáticos en el teatro europeo.

CAMPBELL, J. (1959) El héroe de las mil caras: psicoanálisis del mito. Fondo de Cultura Económica, México.

CARRIÈRE J. C. y BONITZER P. (1998) Práctica del guión cinematográfico. Barcelona Paidós.

COLE H. R. y. HAAG Judith H, (1989) The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 1 y The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 2, California. Taped Formats for Television, The Screenplay, CMC.

TIMBAL-DUCLAUX, L. (1993) Escritura creativa: técnicas para liberar la inspiración y métodos de redacción. Madrid, EDAF

Associacions professionals

Federation Screenwriters Europe <http://www.scenaristes.org/>

Writers Guild of America (WGA) <http://www.wga.org/>

Foro de Asociaciones de Guionistas Audiovisuales <http://www.sindicatoguionistas.org/>

Associació de Guionistes de Catalunya <http://www.guionistes.cat/>

Escriptors de l'Audiovisual Valencià <http://www.edav.es/>

Asociación Galega de Guionistas (AGAG) <http://www.culturagalega.org/avg/index.php>

Autores Literarios en Medios Audiovisuales (ALMA) <http://www.asociacionalma.es/>

Altres recursos en línia

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) <http://www.sgae.es/>

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) <http://www.damautor.es/>

El Portal del Guión <http://www.abcgionistas.com/>

Programa MEDIA http://ec.europa.eu/culture/media/index_en.htm

GARCIA SERRANO, Federico (2009) Las técnicas del "pitching" en el mercado audiovisual español: del "caramelo" al guión. En Congreso Internacional Brand Trends, 16/02/2009, Disponible en Biblioteca Universidad Complutense <http://eprints.ucm.es/8577/> ó http://eprints.ucm.es/8577/1/Pitching_del_caramelo_al_guion.pdf